

Dosarul nr. 3ra-735/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –I. Muruianu, E. Palanciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Gervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei mun. Chișinău, persoană terță Cristina Baciú privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins recursul, s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 22 iulie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat acțiune împotriva Primăriei mun. Chișinău, prin care a solicitat suspendarea și anularea dispoziției nr. 246-d cu privire la revocarea autorizației de construire nr. 426-c/18 din 02 august 2018 pentru amenajarea unei copertine la intrările în subsol (din elemente ușor demontabile) din str. Alexandru cel Bun.

În motivarea acțiunii Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat că în urma controlului obligatoriu de legalitate a actelor administrative a constatat că dispoziția nr. 246-d a fost emisă cu încălcarea competenței, prevăzută la art. 2 și art. 15, alin. (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție, cât și la pct. 4 și pct. 27 din anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.

La 24 mai 2019 a înaintat notificarea nr.1304/OT4-498 prin care a solicitat abrogarea actului administrativ, menționând că viceprimarul nu avea competența de a emite un act administrativ, prin care să revoce autorizația de construire nr. 426-c/18 din 02 august 2018 pentru amenajarea unei copertine la intrările în subsol (din elemente ușor demolabile) din str. Alexandru cel Bun, mun. Chișinău.

În lipsa unui răspuns din partea autorității publice, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat în baza art. 68 alin. (4) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală prezenta acțiune.

Prin încheierea din 09 iulie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a atras în proces în calitate de terț pe Cristina Baciuc. (f.d. 49)

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 01 decembrie 2020 a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În ceea ce ține de argumentul invocat de pârât întru a solicita inadmisibilitatea acțiunii depuse de reclamant precum că acesta, în calitate de viceprimar, nu are statut de autoritate publică, instanța de judecată l-a respins. Instanța și-a motivat refuzul pornind de la art. 55, alin. (3), lit. b) din Legea privind administrația publică locală, care prevede că organizarea și funcționarea autorităților administrației publice a mun. Chișinău se reglementează de Legea privind statutul municipiului Chișinău precum și de propriile regulamente de organizare și funcționare. Astfel, instanța a considerat că exercitând niște atribuții delegate, viceprimarul are calitate de pârât procesual în contenciosul administrativ.

În ceea ce ține de încălcarea competenței, instanța de judecată a reiterat că conform prevederilor art. 15, alin. (1), pct. 1), lit. c) din Legea privind statutul municipiului Chișinău, Primarul general exercită următoarele atribuții de bază din domeniul conducerii activității executive: stabilește și delegă atribuții viceprimarilor.

La caz, instanța a constatat că prin pct. 2, subpct. 2.1 din dispoziția nr. 297-dc din 10 iulie 2018 viceprimarul Nistor Grozavu a fost abilitat cu dreptul de a semna dispoziții și acte vizând următoarele chestiuni în domeniul urbanismului, arhitecturii și construcțiilor, transportului public a infrastructurii rutiere, inclusiv, dispozițiile de sistare și retragere a certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire. (f.d. 27-31) Astfel, instanța a dedus că viceprimarul prin emiterea actului administrativ litigios nu și-a încălcat competența.

În plus, instanța a remarcat că sunt supuse controlului obligatoriu doar actele normative emise de primar, or actul administrativ este un act administrativ individual defavorabil și prin consecință controlul efectuat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este un control facultativ, realizat în lipsa solicitării persoanei împuternicite. Mai mult ca atât, instanța a constatat deja că reclamantului nu i-a fost vătămat vreun drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin actul administrativ contestat.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată în termen de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a menținut hotărârea din data de 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că viceprimarul mun. Chișinău era în drept de a emite dispoziția litigioasă reieșind din atribuțiile sale prevăzute inclusiv la art. 29, alin. (1), lit. t) din Legea privind administrația publică locală, ce permit

constatarea încălcării legislației în vigoare și luarea măsurilor pentru înlăturarea acestora.

Instanța de apel a mai menționat că la emiterea actului administrativ contestat, administrația publică locală a acționat în limitele competenței oferite de lege, exercitându-și dreptul discreționar conform scopului acordat, reieșind din faptele relevante speței, astfel, temei de anulare a actului administrativ nu a fost constatat de către instanța de apel.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin care a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2021. (f.d. 117,118)

Recurentul a insistat că actul administrativ litigios a fost emis cu încălcarea competenței, prevăzută la art. 2 și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea exercitării lucrărilor de construcție, cât și la pct. 4 și pct. 27 din anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.

La 28 iunie 2021 a depus referință Primăria mun. Chișinău, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, menționând că cererea de recurs nu conține o motivare convingătoare și suficient de serioasă pentru probarea unor încălcări de drept material și procedural capabilă să combată argumentele reținute de instanța de apel.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs reține prevederile articolului 245 din Cod administrativ, potrivit căruia recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 21 aprilie 2021.

Decizia a fost notificată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 18 mai 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar. (f.d. 114)

La 07 iunie 2021, în termen, a depus recurs Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că

admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de

totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh